

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Szentés, Kossuth-tér és
Mindszent, Szabadság-u.Ide intézendők a lap szelle-
mi részét illető minden-
nemű közlemények, hir-
detési és előfizetési díjak.

Egyes szám ára 10 fillér.

ALFÖLDI HIRLAP

FÜGGETLEN POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

1 évre --- --- K 10
1/2 évre --- --- K 5
1/4 évre --- --- K 2-50Hirdetések jutányos áron
számíttatnak,

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik: Vasárnap és csütörtökön.

Telefon szám: Szentés, 35.

Felelős szerkesztő: Diamant Manó.

Előfizetőinkhez.

Aránylag óriási költség, nagy szellemi és fizikai munka ellenében kérjük azokat, kik lapunkat már félév óta járatják, hogy legyenek szivesek a csekély előfizetési díjakat minél előbb beküldeni. — Kérjük ezt a közügy érdekében és azért, hogy lapunk fennállása biztosítható legyen.

Az első szó.

Az első szó, amelyik az új parlament összeülésekor elhangzott, megbélyegzése volt a kormány törvényességének.

Id. Madarász József, a Ház korelnöke mikor az elnöki széket elfoglalta a következőket mondta: «Midőn a képviselőház elnöki székét elfoglalom és azokat a képviselőket, akiket a nép igaz, meghamisíthatatlan akarata küldött e Házba, szívesen üdvözlöm, nem fojthatom el egyúttal azon tények fölötti fájdalommat, amelyeket a kormány törvénytelenül, alkotmányellenesen elkövetett.»

Nem örvendhet hát *Khuen* zavartalanul tettei gyümölcsének. A választásokon elkövetett visszaéléseket meg fogják torolni a parlamentben.

A törvényt büntetlenül megszegni nem lehet.

Az első szót követni fogja a többi, hogy eszébe juttassák a munkapártnak azt, hogy hiába volt minden pénzáldozat és terror, még mindig vannak a magyar parlamentben olyan képviselők, akik szívükön viselik a magyar haza függetlenségének sorsát. Akiknek szemét nem tudta elkápráztatni a hatalmi fény csillogása, akik nem feledkeznek meg arról, hogy azt mondták a választók előtt — mikor még nem voltak képviselők — hogy «Mindent a népért!»

Hanem a munkapárt programjában nagyon kevés van olyan, ami a nép érdekeit akarná szolgálni; ők el akarnak végezni mindent, ami kell és aztán a munka nevében nyári pihenőt fognak tartani. A munkapárti

kormány munkakedvére igazán szép fényt vet az, hogy nem is akar egyelőre mást, mint az *indemnitást* egész évre, *ujoncokat*, még pedig olyan gyorsan, hogy július végén már sorozni lehessen, a román kereskedelmi szerződést az osztrákok szája ize szerint megkötni és még a *delegáció* tagjait megválasztani. És mindeme dolgokat egyszerre fogják a képviselőház elé terjeszteni. És a nemzeti munkapárt ezt meg is fogja szavazni, hogy minél előbb élvezhessék a munka utáni pihenés gyönyöreit.

Az az első szó abcug kiáltásokat fakasztott több igazságot nem szerető munkapárti képviselő ajkaira.

És id. Madarász József ez abcugok dacára is mindig él és élni fog még sokáig, hogy megmondja a törvénytíprás orgiáiban megmámorosodott minisztereknek, hogy hiába rebegnek köszöneteket a nemzetnek az irányukban meg nem nyilvánult bizalomért, a nemzet nagyon jól látja a bizalom mögül elővillanó csendőrszuronyokat.

A kiváltságosok, kiknek az állam jogot adott, elítélték önmagukat akkor, mikor többséget adtak — ha nem is meggyőződésből — egy kormánynak, melyet a nemzet jogos és rég megérdemelt követeléseinek letörésére küldtek ide.

És a nemzet jogtalan milliói, a kiknek nem adatott meg a jog saját magukról rendelkezni, remegve várják, hogy mi fog történni. Mit fog tőlük követelni az állam, mely nekik csak kötelezettségeket juttat, de jogokat nem.

Mit fognak majd — nem kérni, hanem követelni a nemzettől?

Mert már a mai alkotmányos Magyarországon úgy kérnek adót, megujoncot, hogyha nem ad az országgyűlés hát akkor majd vesznek.

De azért erre nem kerül a sor, mert bármit fognak is kérni, illetve követelni, azt a magyar országgyűlés megszavazza.

Megszavazza, mert loyális nép vagyunk. Megszavazza, mert békét akar a nemzet és királya közt. Megszavazza, mert gyávák vagyunk, mert egy durranó csendőrpuskától vagy egy marék csillogó aranytól megijedünk.

Meg aztán nincs kényelmesebb mint gyávának lenni és megijedni.

A magyar nép óriási közönynyel viseltetik minden iránt, még az olyan dolgokkal sem törődik, amelyek legközelebről érdeklik, ebben leli magyarázatát azon körülmény, hogy a nemzeti munka cégérét fölvelt hatalompárt az országgyűlésbe többségbe került be.

A választók, akik *elveik fönnlartásával* (?) a munkapárti jelöltszavaztak, azzal akarták megnyugtanni magukat, hogy mert ez a képviselőjelölt ahhoz a párthoz tartozik, ahol a hatalom van, hát ez többet tehet a *kerület* érdekért, mint a másik, mintha a kerületnek más érdeke lehetne, mint az országnak.

Arra az első szóra, amivel a magyar országgyűlést megnyitották, vissza fog még emlékezni az utókor is és szégyen pir ég majd unokáink arcán, ha vissza kell nekik emlékezni arra, hogy volt Magyarországon valamikor egy országgyűlés, amelynek a tagjait nem a nép bizalma választotta meg.

Ez a szó, amelyik szemébe vágta a diadalmában uszó munkapártnak, hogy a nemzet mindent lát. És ha a munka kormánya ezen szavak hallatára kijózanodik, akkor látni kell neki azt, hogyha tovább is hatalmon akar maradni, akkor el kell hagyni azt az utat, amelyen eddig haladt és arra az utra kell lépni, amelyik a magyar nemzetet a boldogulás, nem pedig a koldusbot felé vezet.

A magyar nép milliói kiáltják a kormány felé, hogy «*jogot és munkát a népnek.*» Ha a kormány ezen óhajnak eleget tud tenni, akkor megbocsátja neki a nemzet azt, hogy a nemzet legszentebb ideálját megsemmisíteni akarta, — de csakis akarta, mert a nemzet hazáját szerető fiai szívében az akarás kudarcot vallott.

Ez az első szó csengjen fülébe a kormánynak akkor, ha újra a törvénytelenység útjára akarna lépni és gondoljon arra, hogy ez figyelmeztetés, hogy aki ezeket a szavakat mondta, a legrégebb és legöregebb népképviselő ebben az országban, kinek figyelmeztetését meghallgatni és megfogadni nem szégyen, hanem dicsőség!

POLITIKA.

Belföld.

Az új országgyűlés megnyitása előtt szerdán minden ellenzéki párt gyűlést tartott.

A 48-as függetlenségi Kossuth-párt gyűlése délután 6 órakor kezdődött. Elnökké egyhangú felkiáltással Kossuth Ferencet választották meg. A megválasztás után Kossuth beszédet intézett a képviselőkhöz. Beszédjének legjelentőségtebb az a része, mikor ezt mondotta:

Ez a párt mint határozott ellenzék foglalják el helyét a képviselőházban és az ellenzék ellenőrzési szerepét a legnagyobb szigorral és buzgalommal fogja teljesíteni.

Tóth János a párt tagjainak nevében válaszolt az elnök szavaira.

Azon kérdésre, hogy a párt megjelenjen-e várban a trónbeszéd meghallgatására, a párt teljesen a párttagok egyéni felfogására bízta annak eldöntését.

A függetlenségi és 48-as párt ugyancsak 6 órakor tartotta értekezletét, melyen a tagok néhány kivételével mind megjelentek. Elnökké egyhangulag újból Justh Gyulát választották meg.

Justh Gyula hosszabb beszédet mondott, melyben erősen kikel a kormány törvényszegései ellen.

A párt tiszteletbeli elnökevé Meskó Lászlót választották meg.

Batyányi Tivadar gróf azt mondja,

hogy a párt csak a trónbeszéd után tanácskozzék jövőbeli állásáról.

A néppárt 18 tagjának teljes erejével akar küzdeni a kormány ellen.

Értekezletet tartott még a 48-as ktsgazda-párt is, melyen a képviselőkhöz kívül a vidéki szervezetek vezetői is megjelentek.

Kimondották, hogy a parlamenti működésben negyvennyolcas alapon, mint kifejezetten önnálló párt fognak a pártnak az országgyűlésbe bejutott tagjai résztvenni s minden adott alkalomkor nemcsak a kisbirtokosság sérelmeit, de a gazdapárt programja alapján követeléseiket is hangsúlyoztatni fogják, sőt minden egyes esetben a kisbirtokos érdekek kivívására a vidéki szervezetekkel országos akciót is indítanak. A párt képviselőházi tagjai a trónbeszédre nem vonulnak föl a várba. Ez a párt, mely már rövid fennállása alatt is szép eredményt tudott elérni, még nagyra van hivatva.

A horvátok szintén tartottak értekezletet, melyen kimondották, hogy nem lépnek be a munkapártba.

Vajjon mit akarnak még kicsikarni?

Külföld.

Boszniában nincsenek megelégedve a kapott alkotmánnyal.

A bosnyák tartománygyűlés tegnap egyhangulag elfogadott egy határozati javaslatot, amelyben az van kimondva, hogy a bosnyák alkotmány nem képezheti alapját a gyümölcsöző tevékenységnek, mert az alkotmányban nem teljesültek a hozzáfűzött várákázások.

A bosnyák alkotmány egy torz alkotmány. Paródiája az alkotmányos érületnek, felfogásnak és a politikai tudásnak. Csakis osztrák agyban született meg ilyen eszme, amely a politikai ellentétek legszándékosabb összekeresésével akar egy országban harmóniát és békét teremteni. Azután csodálkozik rajta, ha ez nem sikerül, holott az egész vállalkozás a lehetlenséget már keletkezésekor magában hordta.

Csakis osztrák politikus támaszkodhatik még az alkotmány megszővegezésekor is a szuronyokra, mert Ausztria sohasem volt alkotmányos ország, hanem a katonai diktatura és a feltüzött szuronyok birodalma. Ahol a népjogok örökösen szemben találtak magukat egy szuronyerdővel és a népek legvitálisabb érdekei és benső óhajításai kielégülést soha nem nyerhettek.

Az osztrák politikai bölcsesség úgy fogta fel a bosnyák alkotmányt, mint valami politikai muzeumot, amelyben az osztrák alkotmányosság összes régiségeit elraktározhatja. És tetheti ezt annyival is inkább, mert ez ellen minden tüntetést egyszeriben elnémíthat a Boszniába koncentrált magyar csapatok enerzsisja.

Egyről azonban megfeledkezett az osztrák észjárás. Hogy Boszniában is vannak tanult, okos emberek és jó hazafiak, akik a politikai készség fegyverével ország és világ előtt meg tudják bélyegezni azt a vakmerő szédelgést, amit Ausztria a külföldi hatalmak előtt bosnyák alkotmányosságnak nevez.

TÁRCA

A svéd páholy.

— Pesti humoreszk. —

Nem kell mindig a fantázia szárnyára ülni és humoreszk témákért elkalandozni, a mikor az élet is termel elegend. Ime az alábbi pesti történet, a melyet jogosan lehet humoreszknak elnevezni.

Kevés embernek kedvezett úgy a szerencse, mint Feuermann Manó lisztkereskedőnek. Minden vállalkozását, mint fényes haszonnal járt üzletet zárta le és fényes sikert aratott ott is, ahol mások nyomorultul elbuktak. Volt idő, a mikor a büntető-igazságszolgáltatással voltak súlyos differenciái, de szerencséje itt sem hagyta cserben: nem sikerült rábizonyítani semmit. De Feuermann Manó azért mégsem volt boldog. Érezte, hogy nyomatékossabb üzleti tevékenységet csak úgy fejthetne ki, ha valamely erkölcsi testületben foglalhatna helyet. A szabadkőműves páholyra gondolt. Fékezhetetlen vágyódását különösen az a szolidaritás táplálta, mely hite szerint e testület tagjait egymáshoz fűzi. A szolidari-

tás alatt kölcsönös támogatást értett, mely a kötelező váltószíralást is magában foglalja. Több bizalmas barátjával tanácskozott, hogyan valósíthatná meg ábrándját, míg végre talált egy embert, aki vállalkozott rá, hogy kijárja a szabadkőművesek táborába való felavatását.

Ez a férfi Lichtner Márk rovarporgyáros volt. Azt mondta, hogy ő egy svéd páholytagja, mely a kontinensen a legelőkelőbb. A nagymestere egy uralkodó herceg, egy mód nélkül liberális ember, aki tagtársaiért felekezeti különbség nélkül vállal váltokezeséget. Feuermann boldogan fogadta Lichtner ajánlatát és szorgalmasan készült a felavató ünnepre. Mindennap felkereste Lichtner, aki a szabadkőművesség misztériumaiból külön kurzust adott neki. Ez az előkészítő tanfolyam egy vendéglőben folyt le és sok pénzébe került Feuermannnak.

Végre kitűzte a felavatási ünnepélyt Lichtner. Az ünnepre Feuermann egy tiz tagu küldöttség hívta meg és miután az egész társaság a jelölt költségén jól bevacsorázott, éjfél után hozzáálltak a felavatási ünnepélyhez. A vendéglőt stilszerű módon feldiszitették Egy spanyol-

fal mögött két férfi azzal foglalatostkodott, hogy Feuermann alkalmi dresszbe öltöztesse. Egy kaftánt adtak rá, mely tele volt festve szabadkőműves jelekkel, az állatöv összes barmaival. A fejébe egy méter magas papírsüveget nyomtak és az oldalára egy óriási vakoló kanalat erősítettek. Lichtner néhány kenetteljes szóval üdvözölte a meghalt Feuermann, azután felszólította, hogy tegye le a svéd esküt. Feuermann balkezét egy kassirozott halálfejre tette, jobb kezét az égnek emelte és remegő hangon mondta utána Lichtnernek az esküt, a mely így szólt:

«Jöngköpings tendstiks fabriksz patent, parafinerade, zekherhets tendstikör utan szvafel och foszfor tenda endast mot ländansz plån.»

Szegény Feuermannak a nyelve majd kificamodott, a mikor ezt az esküformát elmondta, melyet Lichtner egy svéd gyufaskatulyáról olvasott fel. A társaság tagjai, akik emberfölötti erővel őrizték meg komolyságukat, sorban melegen üdvözölték az új testvért.

A társaság most felkerekedett és elindult a Damjanich-utcába. Feuermannak az éjjeli séta ellen némi aggályai voltak, de Lichtner kijelentette, hogy

A jövő feladatai.

Minden politikai tendencia nélkül írjuk ezt a cikkünket és csupán rá akarunk mutatni azokra a tenni valókra, a melyek most a választások után immár nagyon is aktuálisokká váltak.

A munkapártnak minden vonalon való győzelme után egész új emberek vonulnak a parlamentbe. A koalíció végleges letörése, sajnálatos dolog, viszont általánosan reményteljes a hangulat, hogy friss erők vonulnak be a parlamentbe és az ország érdekében talán ambícióból, talán igazi kötelességtudásból fognak is tenni valamit.

Valamennyi most megválasztott képviselő azt hangoztatta választói előtt, hogy minden téren, főleg az ipar, a kereskedelem és a gazdaság terén sok a tennivaló, hogy ők a munka emberei, dolgozni akarnak és dolgozni fognak.

Tény az, hogy ebben nem tultak a képviselő urak, tényleg sok itt a tennivaló. De tény az is, hogy a volt képviselő urak is annak idején szintén nem szűkölködtek a választók előtt az ígéretekben, ellenben, mikor bejutottak, nem tettek semmit.

Jogos érdeklődéssel várja az egész ország a parlament működését. Legfokozottabb azonban az érdeklődés azoknak sorában, a kik a legtöbb bajjal küzdenek és a kik már évek óta hiába várnak bajukra orvoslást. Ezek a *kisemberek*.

ezt a rendszabályai megkövetelik, Lichtner egy kapu alá állította Feuermann-t és meghagyta neki, hogy ott várja be a nagymester üzenetét. Ő maga és társai pedig tovább mentek.

Feuermann kissé kritikusnak találta a helyzetet és amennyire csak tőle tellett, a kapuhoz lapult, hogy profán szem meg ne akadjon rajta. De hiába volt az óvatossága! A járókelők észrevették és egyszerre csak csődület támadt körülötte. A tömeg előbb mulatott az operett alakon, akit egy zártkörű bohócestéről elszabadult maskarának néztek, majd szánakoztak rajta, azt hívték, hogy bolonddal van dolguk. Nem is igen mertek közeledni hozzá, hogy harapni talál.

A kinos helyzetből egy rendőr váltotta meg Feuermann-t és a kapitányságra kísérte. Ott is bolondnak néztek, bármennyire erőlködött is, hogy épelméjű bejegyzett kereskedő. Az orvos megvizsgálta és kijelentette, hogy tökéletesen ugyan, de nem közveszélyes. Erre kocsiba ültették és hazakitérték.

Ez a száraz tényállítás, melyet a bűntető bíróság a Feuermann és a vádlottak vallomásából megállapított. Feuermann azt hangoztatta, hogy a mit Licht-

A kereskedők, az iparosok, a kisgazdák. Töménytelen a bajuk, gondjuk. Aránytalanul nagy az adójuk és nyomoruságos a megélhetésük. Szó sincs róla, lehetne segíteni a helyzetükön, de eddig még senkinek se jutott eszébe, komolyan foglalkozni velük.

Már évek óta pang az ipar és a kereskedelem és a kisbirtokos ma már csak úgy bír gazdálkodni, ha kölcsönrel terheli meg földjét.

A magyar iparpártolás csak egy szép, de üres ábránd, a kereskedők pedig hiába tiltakoznak az idegen verseny ellen, az továbbra is szabadon garázdálkodik. A külföldi hólapdarendszernek Magyarországon van a legjobb talaja és már minden külföldi államban ki van tilva, csak nálunk nem.

Ennek a sok nyomoruságos bajnak a megszüntetését kellene először is az új parlamentnek elvégezni. Óriási polgárosztály létezik, de követeli ezt.

Vajjon lesz-e a parlamentben ezeknek a bajoknak bátor szószólója? Aggódva lesi ezt mindenki, a kinek az ország iparának, kereskedelmének és gazdaságának felvirágzása érdekében fekszik.

Hajsza egy tanító ellen.

Egy izben már megemlékeztünk arról a hajszáról, melyet Szvoboda Ödön a Mindszenti önálló gazdasági népiskolai tanítója ellen indítottak

ner és társai elkövettek, az a legdurvább csalás és kijelentette, hogy még az életfogytig tartó fegyház is enyhének találja az ilyen példátlan alávalóság megtorlására. Kérte a bíróságot, ne legyen szűknarku a büntetés kimérésében. Ő szívesen viseli a rabtartási költséget.

— Beismerem, hogy marha voltam, ha szabad ezzel a kifejezéssel élnem...

— Csak tessék, — biztatta a bíró.

— Igenis, nagy marha vagyok, hogy annyira megfeledkeztem magamról, hogy olyan embert, mint Lichtnert, a bizalommal megtiszteltem. Hallottam, hogy elakarják törölni a halálbüntetést. Biztosítom bíró ur, hogy azzal Lichtner Márknak tennék a legnagyobb szolgálatot. Mert hogy ez az ember az akasztófán fog meghalni, ha még néhány évig várnak, arra esküt teszek.

Lichtner röviden és velősen védekezett:

— A Feuermann kijelentette itt, hogy nagy marha. Ezt én aláírom. Többet nem mondok.

— A többi vádlott csatlakozott az előtűk szóló véleményéhez.

Sőt csatlakozott hozzá a bíró is és felmentette a vádlottakat. B. H.

kollégái: a tantestület 14 tagja férfiak és nők vegyesen. A tanfelügyelőhöz intézett feljelentésükben a legképtelenebb vádakkal illették Szvobodát, aki ellen a fegyelmi vizsgálatot elrendelték.

A hét folyamán — három napon át tartó — vizsgálatot vezetett a járási főszolgabíró Tari István. Számátlan tanult hallgatott ki. A bírót, Koncz Lajos főjegyzőt, gondnoksági tagokat és 23 tanítót. A vizsgálat még mindig nem ért véget. Szombaton a vizsgálatot szüneteltetni kellett azért, mert Vilmos nap lévén, az igazgató-tanító ur nevenapját tartja — azt ma, vasárnap folytatják.

Nem akarjuk a vizsgálat végeredménye előtt ez ügygel most még bővebben foglalkozni, csak annyit jegyzünk meg, hogy tudomásunk szerint a Szvoboda ellen felhozott vádak minden alapot nélkülöznek. Különösen alaptalan az a vád, hogy a közvélemény hangulata Szvoboda ellenes és ez okozná azt, hogy a gazdasági iskola Mindszenten népszerűtlen.

Szvoboda Ödönt mindenki — kivéve Muszil Vilmost és társait — szereti. Magaviselete kifodástalan és sokkal nagyobb népszerűséggel bír, mint az igazgató-tanító, aki a hajszát megindította és aki vezeti.

Legközelebb részletesen fogunk ez ügyről beszámolni.

A trónbeszéd.

Amit a nemzet olyan régen epedve várt, a királyi trónbeszéd végre elhangzott. A trónbeszédet mise előzte meg, melyen megjelent a munkapárt teljes számmal, a néppárt és amit fájdalommal kellett látnunk, még a *Kossuth-párt* is. A trónbeszéd szövege hozzánk lapzártá után érkezvén, belőle csak a legfontosabbakat iktatjuk ide;

Gazdasági viszonyaink rendezése, céljából szükség van arra, hogy a Romániával megkötött kereskedelmi szerződés törvénybe iktatassék és amennyiben a Balkán-félsziget egyéb államaival hasonló irányban folytatott tárgyalások kedvező eredményre vezetnek, ehhez a magyar országgyűlés szintén kellő időben hozzájárulását adja.

Társadalmi viszonyaink gyökeres átalakulásánál fogva belügyi törvényhozásunk terén jelentékeny reformok megalkotására lesz szükség. A legfontosabb és el nem odázható feladat ezek közt a *választójog kérdésének szabályozása*.

Kormányának erre vonatkozólag az általános választójog alapján oly törvényjavaslatot fog az országgyűlés elé terjeszteni, a mely a magyar állam egységes nemzeti jellegének teljes meg-

övása mellett a demokratikus fejlődés igényeinek meg fog felelni.

Szükséges rendszeres igazságügyi törvényeinknek némely novelláris módosítása és végül az egész magyar jogterületre kiterjedő *polgári törvénykönyv* megalkotása.

Azoknak a szerződéseknél hatálya, melyek *tengeri hajózásunk* támogatására az 1901-ik évben kötötték a folzó év végén lejárván, újabb szerződések kötése vált szükségessé, a melyek ugyancsak megkívánják a törvényhozás hozzájárulását.

Szükségessé vált a *véderő fejlesztése*, oly mérvben és irányban, hogy a monarchia biztosságának és állásának megóvására hivatott fegyveres erő feladatának minden esetben megfelelhessen. Emellett az ország pénzügyi teljesítő képességére, valamint a családfenntartási és polgári kereset érdekeire kellő figyelem fordítandó.

Hát biz ez a trónbeszéd vajmi keveset ígér olyat, amit a nemzet kíván. És bizony még a munkapárti képviselők is csalódást éreztek a hallására. A *véderő fejlesztése* az kell, de a két éves katonai szolgálatról megfeledeztek.

Délután az országház ülést tartott, melyen a trónbeszédet jegyzőkönyvbe iktatták és a hétfői ülés napirendjét megállapították.

HIREK.

Csongrádvármegye muzeuma összes osztályai nyitva d. u. 2-től fél 5-ig.

— **A király Budapesten.** Nagy pompával fogadták szerdán este a Budapestre érkező királyt. Az utcákon iskolás gyermekek álltak sorfalat a bevonuláskor. Az épületeken nemzeti zászlókat lobogtatott a szél. Volt pompa fény, ragyogás, csak egy nem volt, ami pedig mindig fogadta öreg királyunkat valahányszor hű magyarjai közé ellátogatott, nem volt — lelkesedés. Az egész ünneplés úgy volt feltűntelve, mintha a közönség a munkapárt győzelme fölött való örömeinek akarna kifejezést adni, miért is a közönség tartózkodott a máskor előkészület nélkül is megnyilvánulni szokott lelkes tüntetéstől. A pályaudvaron a kormány, a főváros polgármesterei és a városi bizottsági tagok egyrésze fogadta. A megérkezéskor Fülepp Károly főpolgármester intéselt beszédet az urakodóhoz. A király Khuen grófot kicsijába hívta és vele együtt hajtatott fel a várba.

— **Az őszi királygyakorlatok.** Az idén az őszi hadgyakorlatok tudvalevőleg sokkal nagyobb arányu lesz, mint rendszeren, mert a gyakorlaton részt vesz a király is. A gyakorlatok színhelye ez idén Felső-Magyarországon lesz, ahol már nagyban folynak az előkészületek. A hadvezetőség most telepszemlélet tart a király biztos az uralkodó állandó tartózkodási helyéül a Bártfa mellett fekvő Felsővizitő községet szemelte ki.

— **Petició.** A sok megtámadni készülő mandátumok között van a Szojka Kálmán mandátuma is. Mint bennünket Nagylakról értesitene, az ottani Justh-párti választók petícióval támadják meg a munkapárti képviselő mandátumát. A nagylaki munkapárt ellenpetíciót fog benyújtani.

— **A szarvasi választás.** Az utolsó pótválasztáson Haviár Dániel Justh párti és Zsilinszky Mihály munkapárti állanak egymással szemben. A déli órákban Haviár vezetett.

— **A szentesi jéggyár** még mindig készül és a jelek után itélve, aligha addig nem készül, míg a természet maga fogja a jeget gyártani.

— **Tápé és a püspök.** A tiszamenti gyékénfonó Tápé község — a nóta szerint is — eddig csak arról volt nevezetes, hogy Szegeddel határos s hogy ott van a világ közepe. A kis községben évek mulnak el jelentősebb esemény nélkül. A népe csöndes, jámbor, istenfélő s talán még a jobbagy korszakból maradt vissza az a szokása, hogy igen megtisztelt az urakat, különösen pedig a papokat. Váratlanul most mégis olyan eset patant ki, amely azt bizonyítja, hogy a derék tápéiak haragot is tudnak tartani, sőt boszut is állnak a szenvedett sérelmekért. Akire pedig megharagudtak akin boszut álltak, az nem kisebb ur, mint a méltóságos váci püspök. Pár éve történt hogy a tápéiak kérni akartak valamit a váci püspöktől. Küldöttséget menesztettek hát gróf Csáky Károly püspökhöz, akit azonba ros kedvében találtak. A püspök egyszerűen nem fogadta a küldöttség tagjait. Emiatt nehezteltek meg a tápéiak. Elhatározták, hogy boszut állnak. Ámde olyan kis községnek mint Tápé, ritkán nyilik alkama olyan nagy uron állni boszut, mint a hatalmas váci püspök. Jégre tették hát a lovagjátékok s vártak. Nem hiába. A boszu ideje érkezett. Pár héttel ezelőtt a püspökségtől értesítés ment Tápéra, hogy Jung János főszentelt püspök a bérmlás szentségének kiosztása végett a községbe fog érkezni. Ilyenkor az a szokás, hogy a község lovasbandériummal, mozsárdurrogatással fogadja a főpapot. A kupaktanács tehát összeült, hogy a fogadtatás módzatait megbeszélje. Az értekezleten aztán eszükbe jutott a tápéiaknak a rajtuk esett méltatlanság s elhatározták, hogy a püspök megérkezésénél a hivatalos fogadtatást mellőzik. A püspök meg is érkezett fényes kísérettel a nagyon elálmékodott, mikor a község részéről hivatalosan nem üdvözölte senki. Gyorsan kiosztotta hát a bérmlás szentséget s aztán sietve távozott. Beszélnek, hogy a derék tápéiak arcán ezuttal a szokásosnál erősebb bérmapofonok csattantak a főpap halaszgyurus kezétől. Mindegy a kis Tápé megmutatta, hogy a — püspök sem szolgáliró.

— **A szerb kereskedelmi szerződés.** Bécsből jelentik, hogy a kereskedelmi szerződésre vonatkozó tárgyalások Belgráddal ismét diplomáciai uton fogják folytatni és hogy gróf Forgách belgrádi követ már a napokban megkapja azokat az utasításokat amelyek alapján a szerb kormányval folytatni fogja a tárgyalásokat.

— **Munkásközvetítés.** Ókaniza, Kiskundorozsma, Repenye, Nagymajláth, Tornya, Alsókalocsa, Pálaszemete, Taborfalva, Gánya, Váncsfalva, Középpapsa, Husztsófalva, Faluszlatina, Ökörmező, Márogyulafalva, Lonka, Tarujfalu, Alsóapsa, Dombó, Majdanka, Nagybozska, Szurdok, Alsóhidégpatak és Kőkényes községben több mezőgazdasági munkás aratási munkára ajánlkozik. Értekezni lehet mindenütt az illető községi munkásközvetít utján.

— **Arató munkások kerestetnek.** Negyven pár arató munkás kerestetik gróf Károlyi Imre uradalmába.

— **Olcsóbb lesz a névmagyarosítás.** Hogy a névmagyarosítást megkönnyítsék a miniszter úgy akar intézkedni, hogy a keresztlevelen kívül más okmányt ne kelljen mellékelni és egyébként is költségmentes lesz.

— **Halálozás.** Moínár Sándor betűszedő hosszas betegség után 35 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 27-én, hétfőn délután lesz. — Nyugodjék békében.

— **Házasság.** Varga Bénéiamin ref. egyházi pénztáros folyó hó 22-én kötött házasságot özv. Csucs Sándorné, született Csucs Klárával.

— **Öngyilkos lett a felesége után.** Hódmezővásárhelyről írják: Csáki Bálint gazdálkodó felesége néhány hónap előtt felakasztotta magát. A férje azóta mindig buskomor volt és ma önként követte feleségét a halálba; ő is felakasztotta magát ugyanott, ahol a felesége öngyilkos lett. Hátrahagyott levelében azt írja, hogy annyira szerette a feleségét, hogy nem tud nála nélkül élni.

— **Megszökött a kórház elől.** Dr. Czukermann városi kerületi orvos a pékműhelyek vizsgálata alkalmával a Schwartz Mór péküzletében alkalmazott Vér Mihály segédet fertőző betegnek találta és elrendelte kórházba való szállítását. A segéd azonban megszökött.

— **A Haverda-ügy.** Ismét kísért a nagy szenzáción okozott Haverda-ügy. A kuria ítélete megsemmisítette a fentemelt ítéletet és új tárgyalást rendelt el. Budapesten el vannak fogva Haverda Mária, Janosi és Vojta. Együtt vannak az ügyészség fogházában, külön-külön cellában és újra át kell émiok a varakozás kínjait. Az esküdtbírósg bűnügyüket a nyári szünet után, október hónap rendkívüli esküdtbírósgai ülésszakban fogja letárgyalni. A tárgyalást nyolc napra tervezik.

— **Kertmegnyitás.** Pirithy Mátyás a Petőfi szálloda berloje ma, folyó hó 26-an este ünnepi vacsorával nyitja meg a szálloda kertnyeliséget. A vacsora friss tiszta halból főzött paprikás lesz.

— **A «Vasárnapi Ujság» június 26-iki száma** a mult napok nevezetességeit mutatja be képekben: Augustus főhercegnő és József főherceg felszállását a repülőgépek, a krassó-szorény-megyei árvavize, stb. Egy érdekesen összeállított képcsoport a nevezetesebb magyar politikai szónokok gesztusait mutatja be beszéd közben, egy másik Budapest nevezetesebb épülő új hazait. Szépirodalmi olvasmányok: Zsoldos László új regénye, Balázs Béla és Balla Ignác versei, Szűst Dezső elbeszélése Athony Hope angol regénye. Egyéb közlemények: Gróf István cikke (képekkel) a régi magyar Szent László falfestményekről Alexander Bernáth lárcacikke a kabaréről.

képek gróf Csáky Károly váci püspök jubileumáról, a Rómer Flóris emléktáblájáról, a bécsi regatta magyar győzteséről, az új államtitkárok stb. arcképei, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A »Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negyedévre 4 kor, a »Világkrónika«-val együtt 4 korona 80 fill. Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában (Budapest, IV. kerület Egyetem-utca 4. szám). Ugyanitt megrendelhető a »Képes Néplap« a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 40 fillér.

— A Jövendő. Az alföld egyetlen szépirodalmi lapja. Szerkesztik *Dr. Gonda József* és *Dr. Sándor Jenő*. Megjelenik havonként kétszer. Előfizetési árak: Egész évre 4 K, félévre 2 K, negyedévre 1 K. — Megrendelhető a kiadóhivatalban Hodmezővásárhely V. Kossuth-tér templom bazár, vagy az »Alföldi Hirlap« kiadóhivatalában.

Közgazdaság.

A gyufamonopolium új tervezete.

Urbán dr. és Kolitscher dr. reichsrathi képviselők a gyufamonopoliumra vonatkozólag törvényjavaslat alakjában új tervezetet dolgoztak ki, melyet a kormányhoz való beterjesztést megelőzőleg az osztrák iparkamrának bemutattak. Minthogy a monopoliumkérdést Magyarország egyöntetűen intézi Ausztriával a javasolt tartalma bennünket is érdekel. A rövid törvényjavaslat szerint a gyufagyártás a törvényhozás állami monopolium tárgyává tenné s egyszerszint felhatalmazná a pénzügyminisztert hogy a gyártást egy, e célból részvénytársulati alapon létesülő magánvállalatnak adja ki. E vállalat alaptőkéjéhez az állam 49, magánosnak 51% erejéig járulnának s a társulat időtartalma 35-40 évben állapíthatnák meg mely időtartamon a gyártás ezen vállalatnak engedtetnék át.

A vállalat váltaná meg a létező gyufagyárakat s a gyártást lehetőleg centralizálná. Hogy azonban a magánvállalató gyárak túlzott igényekkel fel ne lépessenek s e tekintetben politikai befolyások ne érvényesülhessenek, nem kellene szükségképpen minden gyárat megváltani. A meg nem váltott gyárak tovább is folytatnák üzemüket, de oly magas gyártási adóval rovatnának meg, hogy gyártmányaikat a monopoláruknál olcsóbban nem hozhatnák forgalomba. A gyufa monopolárai törvényileg nem állapíthatnának meg, hogy a piaci árakhoz való alkalmazkodás útja ne legyen bevágva. A gyármányokat a dohánytőzsde útján hozzák forgalomba, de a kezelőség az elárusítással más kereskedőket is megbizhat. Az eladási árakat az áru minőséghez képest a kezelőség állapítja meg s az elárusítóknak magasabb jutalékot biztosít, mint amennyit azok a dohánygyártmányok eladása után kapnak. Az atadási és eladási ár közti különbség darabonként 2. 5 fill-ben állapítható meg, ebből a vállalat a szállítási és csomagolási költséget levonja,

a maradvánt pedig az államkincstárának beszolgáltatja. A vállalat tiszta nyereségében az állami részvényei arányában részesül, vagyis a nyereség 49%-a az államot illeti. De ha a tiszta nyereség bizonyos magasságot meghalad, a többléből az állam 70% erejéig részesül.

Zsákjelző festék.

Igen egyszerű módon lehet zsákok jelzésére való szép, gyorsan száradó és olcsó festékeket előállítani, 250 gr. gyantát és 200 gr. közönséges sellakot oldunk fél liter langyos borszeszben, zárt palackban, 12 órán át. Ha ezt a lakszerű oldatot jól összerázzuk, hozzá keverünk 200. gr. frankfurti feketét és készen van a festék, mely sem vízben, sem olajban nem oldódik. A frankfurti fekete festék helyett, más festéket is vehetünk.

Aratómunkások tartalékban.

Minden évben nagyszámu aratómunkás-tartalékot szoktak Mezőhegyesen szervezni. Ez idén is történt ilyen intézkedés és tegnap érkezett Mezőhegyesre három-ezer felvidéki aratómunkás, akik tartalékban maradtak aratás után. Ha esetleg valahol aratósztrájk ütne ki, rögtön oda küldik a munkásokat. Tavaly négy-ezer munkásból álló tartalék volt, de mivel egyáltalán nem volt szükség rájuk, az idén ezer emberrel kevesebb a tartalék. A munkásokat egyelőre az állami gazdaságban foglalkoztatják.

Mértékhitelítés.

Most folyik Mindszenten a mérleg-hitelítés még pedig akként, hogy annak befejezte után úgy fog a község kinézni, mint egy kisebbszerű tatár dúlás után.

A község mérlegeinek 99%-át nem hitelítették.

Egész új mérlegeket, sulyokat és űrmértékeket nem hitelítették.

Az egész község tele van panaszszal és — mint arról magunk is meggyőződünk — jogos panasszal.

Egy hitelített mértéktől hajszálnyit sem eltérő sulyokat nem hitelítették százával. A felek kérdezősködésére a mértékhitelítő semmiféle felvilágosítással nem szolgál és a mi fő minden féllal 8 koronát fizettettek akkor is midőn a hitelítés végett beküldött mértékek összértéke az egy koronát sem érte el.

Mi úgy tudjuk, hogy Mindszent-községben a díj 4, de legfeljebb csak 5 korona lehet.

Tájékozásul leközljük egész terjedelmében az ide vonatkozó miniszteri rendeletet:

»Rendelet az 1908. évi 107.226 sz. kereskedelemügyi miniszteri rendelet függelékében megállapított mértékhitelítési díjszabás kiegészítése tárgyában. (K. M. 37.796/1910. IV.)

Hivatali elődöm 1909. évi január hó 7-én 107.226/908. szám alatt kiadott rendeletének az időszakos hitelítésért fizetendő díjállományok megállapítására vonatkozó határozmányait az 1907. évi V. tc. 18. §-ban nyert felhatalmazásom alapján a közforgalmi méréseknél kizárólag űrmértékeket használó felekre

vonatkozólag, a Horvát-Szlavon- és Dalmáciaországok bánjával egyetértőleg következőképen egészítem ki:

Kizárólag űrmértéket használó felek (kisiparosok, kiskereskedők, korcsmárosok, gazdálkodók stb.) két évre szóló díjállomány:

a) ha a községnek (helységnek), melyben laknak, lakosszáma 50000-nél nagyobb, 6 korona.

b) ha a községnek (helységnek) melyben laknak, lakosszáma 10000—50000 között van, 5 korona.

c) ha a községnek (helységben), melyben laknak, lakosszáma 3000—10000 között van, 4 korona.

d) ha a községnek (helységnek), melyben laknak, lakosszáma 1000—3000 között van, 3 korona.

e) ha a községnek (helységnek), melyben laknak, lakosszáma 1000-nél kisebb, 2 korona.

A mértékhitelítési díjszabás egyéb részeiben érintetlenül maradnak.

Jelen rendelet azonnal érvénybe lép.

Az egész mértékhitelítési törvény hibás és rendkívüli sok terheket és kellemetlenségeket ró a szegény kereskedők és iparosokra. Mennyivel bosszantóbb, ha még ezen túlszigoru törvények be nem tartásával vagy önkényes szigorúsításával a község méginkább megkárosíttatik.

Mondja meg a mértékhitelítő község, hogy miért fizetett 4 vagy 5 korona helyett 8 koronát?

Mondja meg azt is, hogy miként lehetséges az, hogy új hitelített mérlegek és egyéb suly és űrmértékek százai használhatatlanok?

Az ilyen eljárás ellen a központba meg kell tenni a panaszt.

Tanügy.

Iskolai értesítés.

A helybeli állami főgimnáziumban a tanulóknak az 1910—11. tanévre való felvétele már a jelen tanév végén, még pedig *június 30-án, július 1-én és 2-án d. e. 9 órától 12 óráig* az igazgatói irodában történik. E felvétel főképp a helybeli szülőknak az I. és II. osztályba beiratkozni szándékozó fiaira nézve fontos, hogy a tanulóknak a tanév elejekor való tömeges jelentkezésekor ki ne szoruljanak az intézetből.

A most jelentkező tanulók ép úgy tartoznak az előző osztályban nyert bizonyítványukat, az *első osztályba* jelentkezők pedig még a himlőoltási és születési bizonyítványukat, illetve az állami anyakönyvvezető által kiállított születési bizonyítványt felmutatni, továbbá az előírt díjakat, u. m.: 10 kor. felvételi, 1 kor. ifjúsági könyvtári, 1 kor. tanulmányi kirándulási, 1 kor. értesítői és 1 korona énekdíjat *összesen 14 koronát* az igazgatónál lefizetni. Ha az ilyenkor felvett tanuló a jövő tanév elején szeptember 4-ig az osztályfőnöknél személyesen nem jelentkezik, nem csak a belépésre való jogosultságát, hanem a befizetett tandíjakat is elveszti. *Levélben vagy írásban való jelentkezés nem vétetik figyelembe.*

Szentes, 1910. június 24.

Balázsovits Norbert,
all főgimn. igazgató.

Baromfitenyésztési tanfolyam tanítónők részére. A baromfitenyésztési szakismereteknek hatékonyabb terjesztése érdekében a m. kir. földművelésügyi miniszter a gödöllői állami baromfitenyésztési iskolánál egy hathetes szaktanfolyamot rendez, melyen tíz tanítónő nyer elméleti és gyakorlati oktatást a baromfitenyésztés minden ágából. A tanfolyam július hó 15-én kezdve augusztus hó 31-éig tart. A fölvétel iránti kérvények július hó 1-éig a gödöllői m. kir. baromfitenyésztő munkásoknak képző iskolához nyújtandók be.

Kiadótulajdonos: Diamant Manó.

Kertmegnyitás

Tisztelettel hozom a t. közönség tudomására, hogy a „Petőfi-Szálloda“

kerthelyiségét

f. hó 26-án, vasárnap este megnyitom, ezen alkalommal tiszai halból főzött

halpaprikás

lesz kapható. — Kedvezőtlen idő esetén a halestély a belső helyiségekben tartatik meg.

Szives pártfogást kér

Pirithy Mátyás

a „Petőfi-Szálloda“ bérője.

Építőknék

ajánljuk a logolcsóbb fedő anyagot **szines cementcserepet**, vízállatlan, hőbefúvás ellen védve. — Helyszínére szállítva olcsóbb mint bármely fedőanyag, Bővebb felvilágosítást ad a Csanyteleki cserépgyár, minták megtekinthetők **Lőrincz építőmesternél Mindszenten**

A DR. G. SCHMIDT
főtörzs- és tisztiorvos-féle

FÜLOLAJ

gyorsan és alaposan gyógyít időszakos siketséget, fülfájást, fülzúgást és nagyothallást

még idült esetekben is. Egyedül kapható üvege 4 kor.
TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerháza BUDAPEST,
Király-utca 18. szám.

Egy jó családból való fiu
nyomdász tanulónak
kerestetik **Vajda B. Utoda**
könyvnyomdájában **Szen-**
tesen. Reform. bérház.

Lapkihordók kerestetnek.

Az „Alföldi Hirlap“ kihordásához 8—10 ügyes és megbízható ember kerestetik.

Jelentkezni lehet szerdán és szombaton a kiadóhivatalban: **Vajda Bálint** könyvnyomdájában.

Vajda Bálintnak

kitünő minőségű saját termésű bora van eladó. — Értekezni lehet IV. ker. Sáfrány Mihály-u. 44., vagy lapunk nyomdájában.

Hirdetéseket jutányos árért vesz fel a kiadóhivatal.

„A szövetkezésben rejlik az erő!“

Az Országos Központi Hitelszövetkezet

mindszenti fiókja felhívja a közönséget ezen szövetkezetbe való belépésre.

A szövetkezetnek, mely működését az 1908-ik évi május 1-én 88 taggal kezdte meg, ma

417 tagot számlál 685 üzletrésszel.

Mindannyiunk anyagi java kívánja azt, hogy szövetkezetünkbe minél többen belépjenek. Egy üzletrésznek értéke 50 korona és ezen összeg 5 év alatt fizetendő be; ez hetenként is fizethető. — Kölcsönöket adunk tagoknak **bélyegmentes kötvényekre** kezesek mellett. Kötvényre első helyen való betáblázásra **díjmentesen, tisztán 7%** mellett, Elfogadunk heti betéteket 20 filléres alapon, mely heti betétre, ha már a 10 koronát eléri, 4% kamatot fizetünk. Takarékbetétek után 5%-ot fizetünk. — Bővebb felvilágosítást nyújt a Lavicska-féle házban

az igazgatóság.